

APAB

Abschlussprüferaufsichtsbehörde

**Osnovni principi za regulatore u oblasti revizije
– Primjer Austrije
Beč, 1. prosinca/decembra 2022.**

Radionica Zajednice prakse u organizaciji CFRR-a

Michael Komarek, izvršni direktor

1. Odgovornosti, organizacija i financiranje

1. princip:

„Odgovornosti i ovlasti regulatora u oblasti revizije trebaju služiti javnom interesu te biti jasno i objektivno navedene u zakonskim propisima.”

2. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju biti neovisni.”

4. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju imati sveobuhvatne regulatorne ovlasti za poticanje visoke kvalitete revizija.”

5. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju imati dovoljno resursa i kadrova koji imaju relevantnu kompetentnost i stručnost i neovisni su o revizorskoj profesiji.”

1. Odgovornosti, organizacija i financiranje

1.1 Ustroj i pravni okvir

- Austrijsko tijelo za nadzor revizije (APAB) osnovano je u 2016. kao nacionalno nadležno tijelo za nadzor revizije.
- Tijelo djeluje **neovisno i samostalno** pod pravnim nadzorom Federalnog ministarstva financija.
- Pravni okvir:
 - Direktiva 2006/43/EZ, Uredba (EU) br. 537/2014
 - Zakon o nadzoru revizora (APAG)
 - austrijski Zakon o trgovačkim društvima (UGB, 3. knjiga o financijskim izvještajima i računovodstvu)
 - kao i sve odredbe austrijskih zakona koje se odnose na revizije: Zakona o bankama (BWG), Zakona o nadzoru društava za osiguranje (VAG), Zakona o zadrugama (GenG) i Zakona o reviziji zadruga (GenRevG), Zakona o štedionicama (SpG), Zakona o burzi (BörseG), ...
- Djelokrug je ograničen na zakonsku reviziju → ostale usluge izražavanja uvjerenja nisu obuhvaćene ovim djelokrugom

1. Odgovornosti, organizacija i financiranje

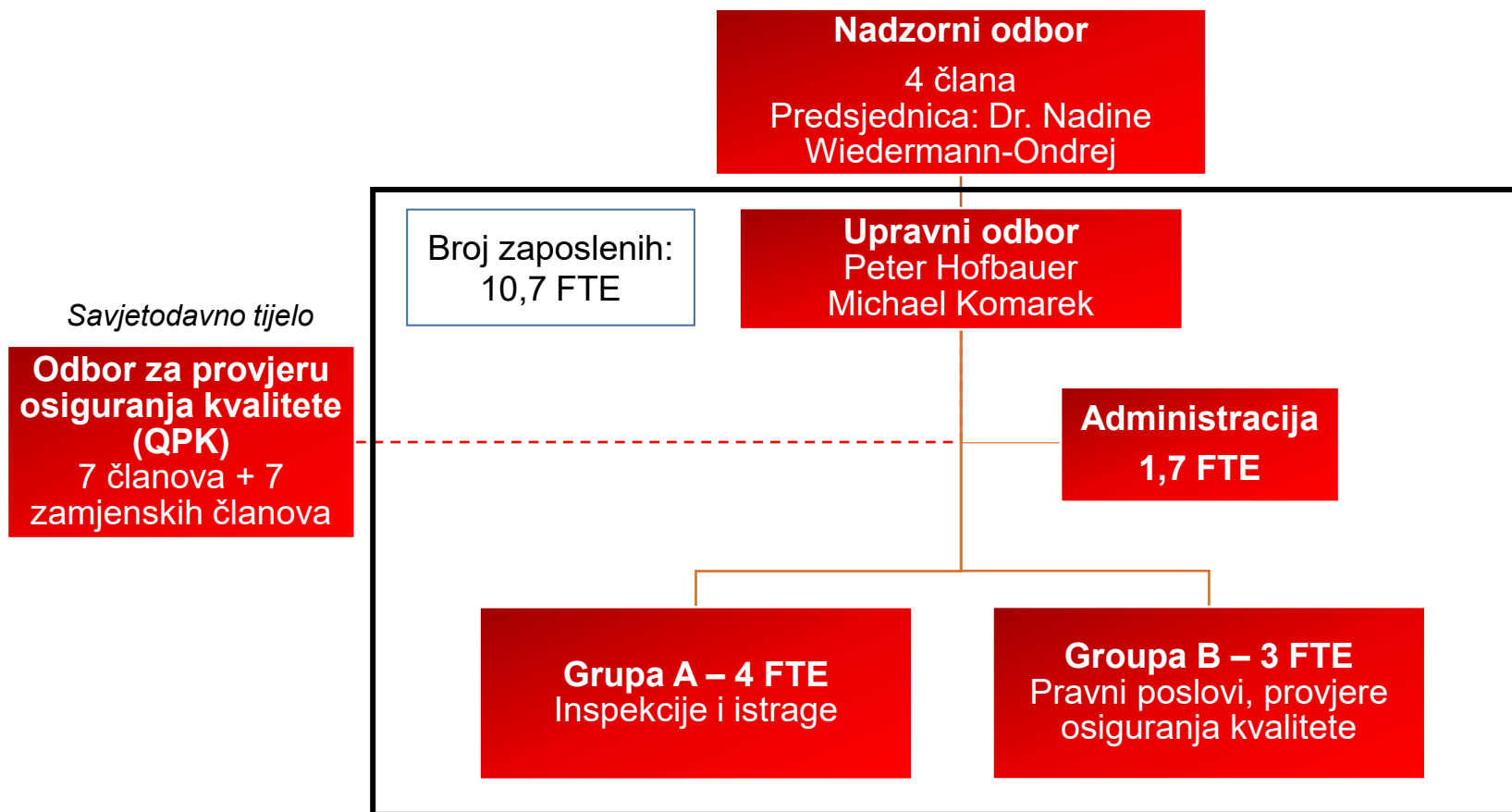
1.2 Katalog zadataka

- Inspekcije revizorskih društava koja revidiraju subjekte od javnog interesa (PIE)
- Provjere osiguranja kvalitete ovlaštenih revizora i revizorskih društava
- Upis u registar (registracija) ovlaštenih revizora i revizorskih društava
- Istrage ovlaštenih revizora, revizorskih društava ili subjekata od javnog interesa (PIE)
- Određivanje sankcija u slučaju kršenja Zakona o nadzoru revizije, Uredba (EU) br. 537/2014
- Odobrenje standarda internog osiguranja kvalitete i revizijskih standarda
- Praćenje pridržavanja edukacijskih obaveza ovlaštenih revizora
- Nadzor kvalitete i tržišnog natjecanja subjekata od javnog interesa na revizorskom tržištu

1. Odgovornosti, organizacija i financiranje

1.3 Organizacijski ustroj

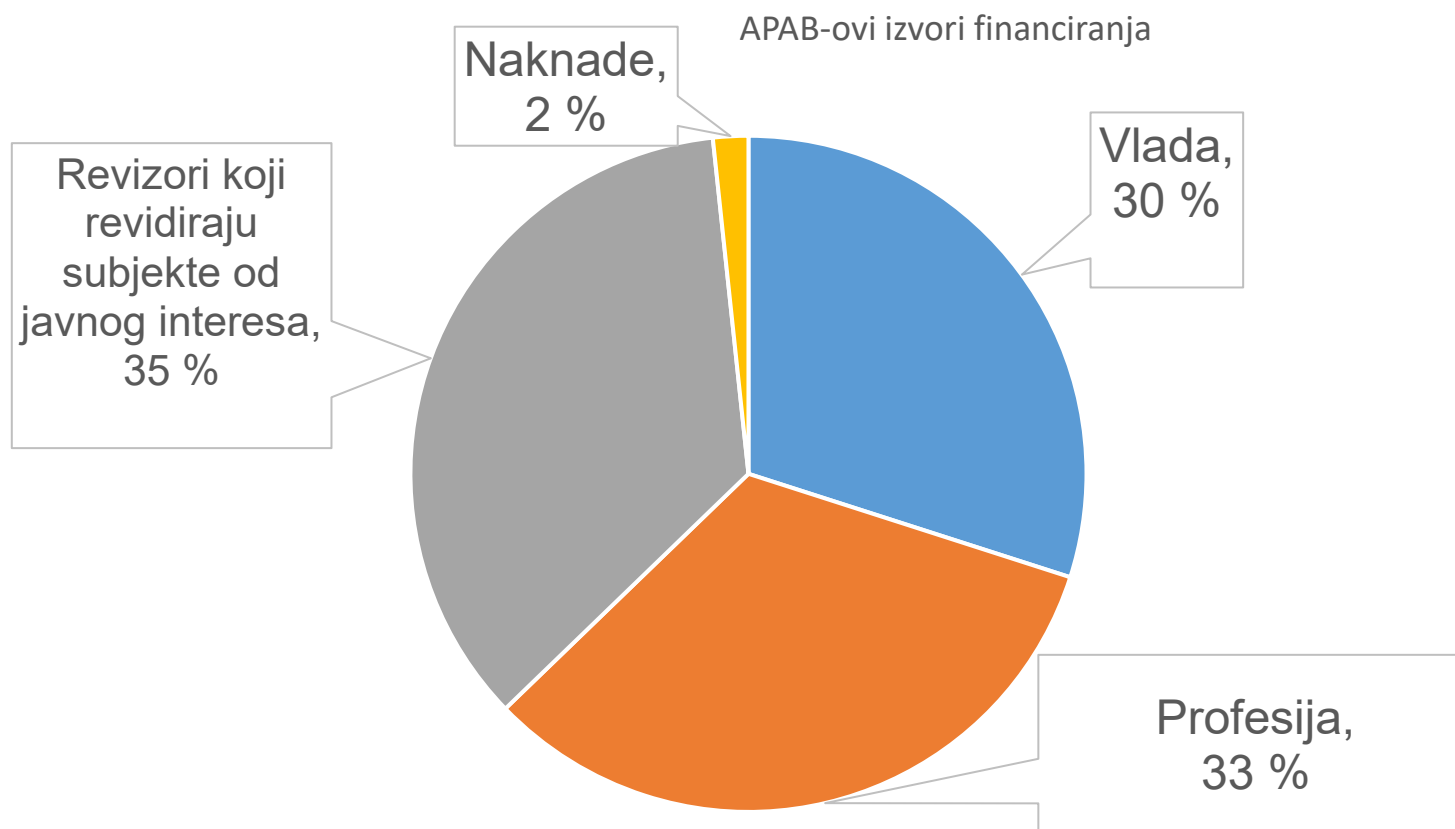
Pravni nadzor od strane Federalnog ministarstva financija

1. Odgovornosti, organizacija i financiranje

1.4 Financiranje

APAB-ov proračun za 2022. iznosi 1,7 mil. eura, doprinosi revizora koji revidiraju subjekte od javnog interesa i profesije su obavezni i utvrđuju se na zakonskoj osnovi

2. Neovisnost i povjerljivost regulatora

6. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju biti objektivni, oslobođeni sukoba interesa i pridržavati se odgovarajućih dogovora o povjerljivosti.“

2. Neovisnost i povjerljivost regulatora

2.1 Neovisnost

Neovisnost revizorske profesije

- Razdoblja pauze:
 - izvršni direktori i članovi nadzornog odbora ne smiju se baviti revizorskim poslom najmanje tri godine
 - inspektorima je zabranjeno obavljati inspekcijski nadzor bivših poslodavaca najmanje tri godine
- Financiranje tijela od strane subjekata koji se nadziru je temeljeno na zakonskim obavezama
- Članove nadzornog odbora imenuju ministar financija i ministar privrede
- Izvršne direktore imenuje kabinet ministara na prijedlog nadzornog odbora

2. Neovisnost i povjerljivost regulatora

2.2 Povjerljivost

Povjerljivost

- Svi su APAB-ovi zaposlenici dužni pridržavati se obaveza čuvanja službene tajne za državne službenike u skladu s austrijskim zakonskim propisima
 - Kršenje obaveza čuvanja službene tajne kazneno je djelo koje se kažnjava najvećom zatvorskom kaznom od 3 godine
- *Problem: APAB ne može dijeliti informacije s drugim nacionalnim tijelima (npr. regulatornim tijelom za nadzor financijskih tržišta) osim ako postoji izričita zakonska odredba kojom je to dopušteno*

2. Osiguranje kvalitete

8. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju provoditi barem periodične inspekcije revizorskih društava koja obavljaju revizije subjekata od javnog interesa.“

9. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju osigurati program inspekcija temeljen na rizicima.“

10. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju osigurati da inspekcije uključuju učinkovite postupke za provjeru cjelokupnog revizorskog društva i spisa revizijskih angažmana.“

11. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju imati mehanizam izvještavanja revizorskog društva o inspekcijskim nalazima i postupanja po inspekcijskim nalazima s revizorskim društvom.“

2. Osiguranje kvalitete

2.1. Osiguranje kvalitete i upis u registar

- Za obavljanje zakonskih revizija u Austriji potrebna je vremenski ograničena licenca
- Upis u **javni registar** obično je povezan s uspješnim završetkom provjere osiguranja kvalitete
- Nakon uspješnog završetka provjere osiguranja kvalitete revizor ili revizorsko društvo dobivaju vremenski ograničenu licencu do 6 godina
- Ako se utvrde nedostaci, licenca se može uskratiti ili skratiti rok njezine valjanosti
- Nova primanja ili ponovna primanja revizora: privremena licenca ograničena na 18 mjeseci

2. Osiguranje kvalitete

2.2. Provjere vs. inspekcije osiguranja kvalitete

Provjere osiguranja kvalitete

- Svi ovlašteni revizori podliježu provjerama osiguranja kvalitete
- Njih provode revizori koji su registrirani kao nadzornici osiguranja kvalitete pri APAB-u
- Nadzornike osiguranja kvalitete odabire APAB
- Njihove izvještaje ocjenjuje Odbor za provjeru osiguranja kvalitete koji izdaje preporuke
- APAB donosi odluku o tome je li provjera uspješno završena i o periodu valjanosti licence (najviše 6 godina)

Inspekcije

- Revizorska društva koja revidiraju subjekte od javnog interesa (uvrštene subjekte, banke i osiguravajuća društva) podliježu inspekciji
- Inspekcije se provode barem svake 3 godine, za „Veliku četvorku” svake 1 do 2 godine
- Inspekcije provode vlastiti inspektori APAB-a – ponekad uz podršku vanjskih stručnjaka
- Na dan 30. rujna/septembra 2022. bilo je 14 revizorskih društava koja revidiraju subjekte od javnog interesa

2. Osiguranje kvalitete

2.3. Inspekcijski pristup

- Cijeli se proces temelji na APAB-ovom priručniku o inspekcijskom pristupu
- APAB koristi Zajedničku metodologiju za inspekciju revizije (CAIM) *Odbora europskih tijela za nadzor revizije* (CEAOB) → CAIM je objavljen na web stranici CEOB-a
- Inspekcije uključuju provjeru revizorskog društva i spisa
- Inspekcijski testovi i koraci dokumentiraju se s pomoću softverskog alata (Pentana)
- Vrijeme potrošeno na svaku inspekciju: između 5 i 12 FTE radnih tjedana za provjeru revizorskog društva i između 1 i 3 FTE radnih tjedana za svaku provjeru spisa
- Nalazi se priopćuju i raspravljaju s revizorskim društvom prije dovršavanja inspekcijskog izvještaja

2. Osiguranje kvalitete

2.4. Postupanje po nalazima inspekcije ili provjere

- Ako se u inspekcijama ili provjerama osiguranja kvalitete otkriju nedostaci, APAB može revizoru ili revizorskom društvu izdati upravno rješenje za otklanjanje nedostataka u razumnom roku (obično 9 mjeseci)
- Ovlašteni revizor mora APAB-u potvrditi postupanje po nalazima inspekcije ili provjere
- U slučaju trajnog nepridržavanja izrečenih mjera koje proizlaze iz provjera osiguranja kvalitete, APAB može povući licencu

3. Istrage i izricanje mjera/sankcija

12. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju imati neovisne istražne ovlasti u odnosu na revizore i revizorska društva koja su u njihovoj nadležnosti.“

13. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju imati na raspolaganju sveobuhvatan i učinkovit niz disciplinskih mjera/sankcija za revizore i revizorska društva.“

14. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju imati ovlasti za priopćavanje disciplinskih mjera/sankcija javnosti.“

3. Istrage i izricanje mjera/sankcija

3.1. Istrage

- APAB može provesti istrage revizora i subjekata od javnog interesa u svrhu otkrivanja potencijalnog kršenja zakonskih obaveza u vezi s revizijama
- Istrage se mogu pokrenuti temeljem postupovnog rješenja u bilo kojem trenutku
- APAB može koristiti usluge vanjskih stručnjaka
- Troškovi istrage idu na teret revizora ili subjekta od javnog interesa koji su bili predmet istrage neovisno o ishodu istrage

3. Istrage i izricanje mjera/sankcija

3.2. Ovlasti za sankcioniranje

- Nalaganje fizičkoj ili pravnoj osobi odgovornoj za kršenje zakonskih obaveza da prestane s ponašanjem koje je dovelo do dotičnog kršenja i da se ubuduće suzdrži od ponavljanja takvog ponašanja
- Javna izjava o naravi kršenja zakonskih obaveza, koja će biti objavljena na web stranici APAB-a → ali bez objavljivanja osobnih informacija
- Zabrana obavljanja i potpisivanja zakonskih revizija do 3 godine za ovlaštenog revizora, revizorsko društvo ili nadležnog revizora
- Privremena zabrana obnašanja dužnosti do 3 godine za članove revizorskih društava ili članove nadzornog ili upravnog tijela subjekta od javnog interesa
- Izricanje novčanih kazni u iznosu između 400,00 eura i 350.000,00 eura
- Povlačenje licence

➤ U slučaju opravdane sumnje na kazneno djelo, APAB mora predmet proslijediti Državnom odvjetništvu

4. Transparentnost i suradnja

3. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju biti transparentni i odgovorni. Trebaju dobro razumjeti potrebe zainteresiranih strana i revizorskog tržišta u svojoj nadležnosti.”

7. princip:

„Regulatori u oblasti revizije trebaju uspostaviti odgovarajuće mehanizme suradnje s drugim regulatorima u oblasti revizije, i prema potrebi, s drugim nacionalnim tijelima.”

4. Transparentnost i suradnja

4.1. *Transparentnost*

APAB objavljuje:

- Godišnji program rada
- Godišnji izvještaj o APAB-ovim aktivnostima koji također uključuje statističke podatke o revizorskom tržištu
- Godišnji proračun i financijske izvještaje
- Godišnji izvještaj o korporativnom upravljanju
- Izvještaje o nadzornim aktivnostima (npr. izvještaji objavljeni u 2022.: Izvještaj o revizijskoj kulturi; Izvještaj o aktivnostima revizorskih odbora)

4. Transparentnost i suradnja

4.2. Suradnja

Međunarodna suradnja

- APAB je aktivan član Međunarodnog foruma neovisnih regulatora u oblasti revizije (IFIAR) i Odbora europskih tijela za nadzor revizije (CEAOB)
- APAB predsjedava IFIAR-ovom Radnom grupom za investitore i druge zainteresirane strane
- Suradnja s tijelima država članica EU-a putem CEAOB-a
- Suradnja s trećim zemljama: Memorandum o razumijevanju i Ugovor o zaštiti podataka s Odborom za nadzor računovodstva javnih poduzeća (SAD), Memorandum o razumijevanju s Kanadskim odborom za javnu odgovornost (Kanada) i Švicarskim tijelom za nadzor revizije (RAB, Švicarska); APAB je provodio zajedničke inspekcije s PCAOB-om i CPAB-om

Nacionalna suradnja

- Intenzivna suradnja s austrijskim regulatornim tijelom za nadzor financijskih tržišta na različitim temama, npr:
 - revizijski standardi
 - nadzor primjene računovodstvenih standarda
 - podobnost revizora banaka i osiguravajućih društava
 - dijalog s revizorskim odborima
- Suradnja s Komorom javnih računovođa, Državnim odvjetništvom, Panelom za nadzor financijskog izvještavanja (FREP) i drugim nacionalnim tijelima

© Austrijsko tijelo za nadzor revizije. Sva prava pridržana. U ovom dokumentu APAB se odnosi na Austrijsko tijelo za nadzor revizije koje djeluje neovisno i samostalno pod pravnim nadzorom Federalnog ministarstva financija. Informacije u ovom dokumentu samo su općenite naravi i nisu nužno sveobuhvatne, potpune, točne ili najnovije. Osim toga ne predstavljaju profesionalni ili pravni savjet bilo koje vrste. Informacije sadržane u ovom dokumentu nisu pravno obvezujuće.